

Protokoll fört vid enskild föredragning

Utbildnings- och kulturavdelningen
Utbildningsbyrån

Beslutande
Utbildningsminister
Annika Hambrudd

Föredragande
Byråchef
Elisabeth Storfors

Justerat
Omedelbart

Nr 16

Skrivelse från Patient- och klientombudsman

ÅLR 2022/396

Nr 38 U2

Beslut

Ålands landskapsregering beslöt anteckna för kännedom inkommen skrivelse från Ålands Ombudsmannamyndighet gällande barnomsorg i samband med klientombudsmannens rådgivning.

Patient- och klientombudsmannen vid Ålands ombudsmannamyndighet har den 18 januari 2022 inkommit med en skrivelse till landskapsregeringen gällande barnomsorg i samband med klientombudsmannens rådgivning. I skrivelsen uppmärksamgörs Ålands landskapsregering på en brist i landskapslagen (2020:32) om barnomsorg och grundskola (LBG) och uppmanas att överväga en ändring av lagen.

ÅMO önskar att det tillfogas någon form av skrivning som återinför rätten att få rådgivning av ÅOM och framställa en anmärkning innan ett klagomål framställs till ÅMHM vad beträffar barnomsorg och att överväga om ÅMHM ska ha rätten att skicka ett ankommet klagomål för att behandlas som en anmärkning i de fall en anmärkning inte har framställts till kommunen innan klagomålet framställts.

Fram tills att LBG trädde i kraft 1.1.2021 tillämpades klientlagens bestämmelser inom barnomsorgen på Åland med stöd av landskapslagen (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård. De bestämmelser i klientlagen som bedömdes vara viktiga för att tillvarata individernas grundläggande fri- och rättigheter beaktades vid stiftande av den nya gemensamma lagen för barnomsorg och grundskola (LF 11/2019–2020, s.16). Då klientlagen inte längre tillämpas i fråga om barnomsorg som sker under kommunal ledning, är ombudsmannamyndigheten inte längre behörig myndighet för rådgivning.

Kommunen har en skyldighet att enligt 5 § i förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland lämna upplysningar och ge vägledning till enskilda i frågor som är av en sådan natur att de

handläggs inom förvaltningen. Detta skall ske i den utsträckning som det är lämpligt och skäligt med hänsyn till frågans natur, den enskildes behov av hjälp, verksamheten inom myndigheten och tjänstemännens förutsättningar att fullgöra sina arbetsuppgifter.

Landskapsregeringen är medveten om oklarheter i landskapslagen om barnomsorg och grundskola gällande tillsyn över kommunens utbildningsverksamhet samt hur rådgivning och klagomål ska hanteras. Landskapsregeringen planerar att se över formuleringarna kopplade till tillsyn, rådgivning och klagomål. I översynen ingår även ett tydliggörande av kommunens ansvar.
